

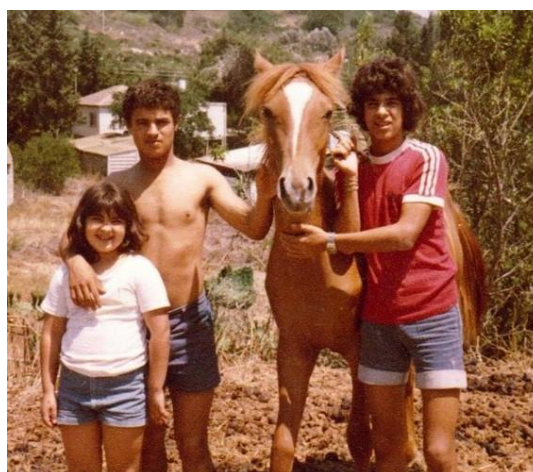
משפחת עזרא ומרים קמינקא

מרים לבית עמרני בת יוסף וצביה	עזרא זאב	שם
14.6.1936	29.11.1936	תאריך לידה
רחובות ישראל	חיפה ישראל	מקום הלידה
	כ"ב שבט 12.2.1958	תאריך הנשואים
	1973	שנת הגעה לישוב

הילדים:

ניר (1960), יאיר (1964), אילת (1971)

עזרא ומרים שניהם ילידי הארץ אבל משפחותיהם הגיעו משני קצוות תבל וסיפורם המשפחתי ופגישתם בגרעין של "מחנות העולים" הוא דוגמא למזוג גלויות.

פריץ ופאולה פלוגת היט 1936

עזרא הוא כמעט יליד גרמניה. כשהגיעו הוריו לארץ בשנת 1936 כבר הייתה אמו, פאולה לבית אברהם, בהריון. אביו, אביגדור (פריץ) קמינקא, נולד בעיר גיסן למשפחה בת 8 ילדים. אבי פריץ, דוד, הגיע לגרמניה מאוקראינה וקמינקא הוא שם עיר (כיום מירופול) שנודעה בשושלת אדמו"רים מפורסמת. אמו של פריץ, בתיה לבית מאיר, הייתה מצאצאי הרב המפורסם, המהר"ם מרוטנבורג, שחי במאה ה-13. בית המשפחה בגיסן עמד בכיכר השוק ובקומה התחתונה הייתה חנות השעונים של הסב ולידה חנות התקליטים של פריץ. למרות הייחוס הרבני, ההורים לא היו דתיים, אבל שמרו על כל החגים והמועדים. שניהם היו חברים בתנועות נוער ציוניות, פריץ היה בהכשרה בהאן, מרחק 60 ק"מ מפרנקפורט, ופאולה בהכשרה בשליזיה. בשנת 1936 נשאו כדי שיוכלו לקבל סרטיפיקט בריטי ולעלות לארץ. הם הגיעו לארץ כגרעין של "פלוגת היט" שישבה בחולות קריית חיים, היום קיבוץ אפק, ונלחמה על כבוש העבודה בנמל חיפה.

עזרא נולד בבית היולדות "מולדה" שעל הר הכרמל. זמן קצר לאחר הלידה החליטו ההורים לעזוב את הקבוצה ועברו לגור בנשר, האם התקשתה להניק את התינוק בבית הילדים המרוחק. במשך כחמש שנים החליפה המשפחה דירות, כלן באזור הקריות, עד שהייתה למשפחה האזרחית הראשונה שהגיעה לשכונת "גב-ים" (קריית ים) ב-7.1.1941. לפני שהתיישבו בשכונה מצא פריץ את פרנסתו בעבודות שונות - בנמל בתקופת "פלוגת היט", במחצבה של נשר כשגרו שם, ואחר-כך מעבודות מזדמנות ורוכלות. הוא מכר ביצים וחמאה וספק חלב לחיילים הבריטים במחנות שבאזור הקריות. אחרי המעבר ל"גב-ים" הפך לחלבן של השכונה מטעם "תנובה" עד פרישתו לגמלאות. כיאה ל"יקה" החזיק רשימות מסודרות בגרמנית, של המשפחות להן חלק חלב, לפי שנות החלוקה. ליד כל משפחה צוין גם מספר הילדים. כשהופיע ברשימה המספר 1.5 ילדים, הייתה הכוונה שאם המשפחה בהריון וזכאית להקצבת חלב נוספת.

עזרא והוריו במרץ 1949

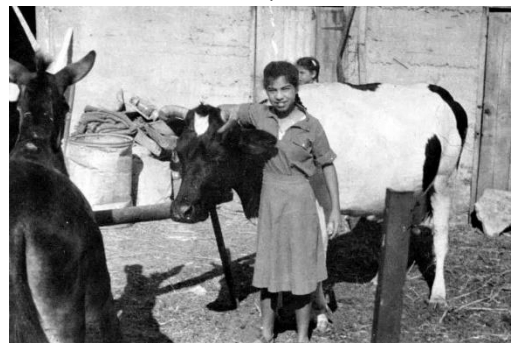
בבית דברו בגרמנית בלבד, האב דבר עברית, אך האם לא ידעה כלל את השפה. עד גיל חמש נשאר עזרא בטפולה של אמו. את החינוך מחוץ לבית התחיל בגן הילדים "גן זהבה" בקרית מוצקין, אליו נסע בחברת כמה ילדים נוספים בפיאט טופולינו של השכן המוסכניק אבהב. בגלל חששה של האם מן המרחק, את הכתות א'–ד' למד בבית-ספר דתי סמוך ב"קרית שמואל", ששכן בדירת מגורים, ורק בכתה ה' הצטרף לילדי השכונה האחרים בביה"ס "אחדות" בקרית מוצקין. השכונה הייתה בעלת אופי

כפרי. לבתים היו צמודות חצרות שבהן גדלו הבעלים עצי פרי וגנות ירק. בשנים הראשונות נראו בה הרבה חיות משק, חמורים שהביאו את החמורים לבתים שנבנו ועדרי פרות של ערבים שרעו בשדות הסביבה. הילדים נהגו לבלות הרבה בחוץ ושחקו במשחקי הילדים של אותה תקופה – תופסת, מחבואים, סוס ארוך, "אחת שתיים שלש –דג מלוח" וגולות. הים גם הוא ספק לילדים עסוק ושעשוע. דיגינים הגיעו מעכו בסירות משוטטים והילדים עזרו להם בדיג הפלמידה האפורה.

מלחמת העולם השנייה ומלחמת השחרור זכורות לעזרא היטב. בשנת 1940 התגוררה המשפחה בקרית מוצקין ושלושה בנים ברחובם נהרסו בהפצצות חיל האוויר האיטלקי. אחרי שעברו לגבי-חלק חלק מחיי הילד היו תחנת הנוטרים בבניין, מחנה הצבא הבריטי והממתקים שחלקו האוסטרלים החביבים. עוד לפני מלחמת השחרור נהגו הילדים להגניב את הנשק אל אנשי ההגנה שיצאו לשמירה בחולות ובזמן הקרבות בחיפה ראו תושבי הקריות את העיר בלהבות. עזרא עזר לאביו שהיה אחראי על ההגנה האזרחית בשכונה.

עם סיום הלמודים בביה"ס היסודי החל עזרא את הכשרתו כמכונאי, חלקה במסגרת למודים מקצועיים שארגן חיל הים עבור טכנאים שיטפלו במכשיריו, וחלקה בעבודה מעשית במוסכים בחיפה. בתקופה זו הצטרף לתנועת "המחנות העולים", השתתף בפעולות וטיולים ובגיל 17 יצא להכשרה בקיבוץ חפציבה במסגרת גרעין של התנועה. לאחר שנה הגיעה הקבוצה לקבוץ גבעת ברנר לצורך גיבוש הגרעין עם קבוצות נוספות ממקומות שונים בארץ ושם פגש לראשונה את מרים, אשתו לעתיד.

מרים במשק הוריה 1950

משפחת מרים עלתה מחדאן שבצפון תימן ב 1923 בקבוצה שכללה כמה בתי אב נוספים בהנהגתו של סבי מרים, שלום עמרני, והשתקעה בשכונת שעריים ברחובות. כשההורים, יוסף וצביה, הגיעו לארץ כבר היו להם שני בנים. בארץ נולדו בן נוסף וחמש בנות. כשמרים נולדה, בת רביעית מתוך חמש הבנות, כבר גרה המשפחה בכפר מרמורק שהוריה היו בין מייסדיו. זה היה מושב העובדים הראשון שנוסד ע"י עולי תימן

בשנת 1929 והפך בשנת 1956 לשכונה של רחובות. חלק מן המייסדים היו ה"כנרתים" משפחות שהגיעו כבר בשנת 1912, התגוררו באזור כנרת ועבדו שם בהכשרת הקרקע להתיישבות, אבל לא הורשו להתיישב במקום. האב רצה להיות איכר למרות התנגדותה של האם. המשק כלל פרדס ורפת והילדים עזרו הרבה באחזקתו. הבית היה קטן, השירותים היו בחוץ והמקלחת הייתה ברפת.

צביה אכרני

בזמן הרחצה בגיגית יכלה מרים לראות את אמה חולבת את הפרות, והתרגולות שישבו על הקורות העליונות היו מלכלכות את המגבת התלויה על המסמר החלוד. החשמל הגיע לכפר מרמורק רק אחרי מלחמת השחרור ואת שעות הפנאי בערב בלטה המשפחה לאורה של עששית נפט. בבית נשמעו שתי שפות, עברית וערבית. הילדים דברו ביניהם עברית, ההורים נהגו לדבר ביניהם בערבית, ועם הילדים דברו בשתי השפות. בעקר האם צביה נהגה לערב את שתי השפות, לעתים באותו משפט. האם גם נהגה ללבוש תלבושת תימנית מסורתית, הכוללת מכנסיים אפיינים עם בתי רגליים וכיסוי ראש מיוחד, עד זקנתה.

את מרבית לימודיה עשתה מרים בכפר מרמורק. בגן, עם הגנת שפרה, נמצאו הילדים שעות ארוכות, משבע וחצי בבוקר ועד ארבע אחה"צ, בזמן שההורים היו עסוקים בעבודה. בית הספר היסודי בשכונה היה של ויצ"ו וכלל גם פנימייה. אחת מחברותיה של מרים הייתה תלמידת הפנימייה מרגלית זינאתי, בת פקיעין שמשפחתה לא יצאה לגלות ומעולם לא עזבה את הארץ. בעקבות מלחמת העולם השנייה הגיעו לפנימייה יתומים מאירופה וגם הם למדו שם. בסיום ביה"ס היסודי למדה מרים תפירה במשך שנתיים בבית ספר מקצועי של ויצ"ו ברחובות. בכל תקופת לימודיה עבדה מרים בשעות אחה"צ במשק ולא נותר לה כמעט זמן למשחק ובילוי. גם כשמצאה בסיום לימודי התפירה עבודה בחנות ברחובות, בקש ממנה אביה שתישאר לעזר לו במשק.

האחיות המבוגרות ממנה עזבו את הבית והאחים הגדולים עזבו אותו עוד בילדותה, שניים מהם היו בפלמ"ח והאח הבכור היה ממייסדי ה"מחלקה הערבית" ואחראי על העלייה הבלתי לגאלית בדמשק. מרים נענתה לבקשת אביה ונשארה לעבוד במשק בשנה שנתורה עד גיוסה. כיון שרצתה להתגייס לנח"ל הצטרפה לגרעין של "מחנות העולים" שהגיע לגבעת ברנר.

הגרעין הקים את הקבוץ "יד חנה סנש – מאוחד" בעקבות הפילוג שקרה בקיבוצים עקב שאלת היחס לברית המועצות. מרבית החברים בקבוץ המקורי "יד חנה" שהוקם ב-1950, שהיו בעלי אידאולוגיה שמאלנית קומוניסטית, נשארו במקום. הפורשים הצטרפו לקבוץ החדש שהוקם, אבל מרביתם עזבו כי ההשתלבות החברתית של יוצאי הונגריה בגרעין הישראלי הייתה קשה. את הטירונות החלו הבנים באוקטובר 1954 והבנות כחודש אחרים, שני הקורסים נערכו במחנה 137 (החותרים) בתקופה של קור, גשם ובוץ. מרים בלתה את מרבית תקופת שירותה בקיבוץ בעבודה בענפיו השונים ועזרה השתייך לגדוד הנח"ל המוצנח והשתתף בפעולות תגמול שהתרחשו באותה תקופה ובמבצע סיני שחתם אותן.

את הקבוץ עזבו שניהם כזוג בסוף 1957 אל בית הורי מרים ברחובות, שם גם נערכה חתונתם בראשית 1958 בלי הסתייגויות רבות מצד המשפחות, למרות הרקע השונה. המסיבה הייתה צנועה עם שמלת כלה מפוארת מדרום אפריקה שקבלו בהשאלה מן השכנה.

בקיץ של אותה שנה עברו למושב "גן יאשיה" שם עבדו את משקם וגם עבדו כשכירים אצל חברים אחרים במושב. עזרה עסק בשמירה ועבד כטרקטוריסט. בעקבות תאונת טרקטור קשה וסיבות נוספות עזבה המשפחה, שבינתיים נוסף אליה גם הבן ניר, ועברה לגור בקריית ים בשנת 1962. עזרה עבד כסוכן של יצרני מזון ומרים טפלה בבית ובמשפחה שגדלה – הבן יאיר והבת אילת נולדו בתקופת המגורים בקריה.

אילת והנכדות שני אורטל ואיטל ככרמ מהר"ל 1995

המשפחה נהלה חיים רגילים ושקטים אבל לעזרה חסרה העבודה החקלאית, המרחבים והאוויר הפתוח ובשנת 1973 הגיעה המשפחה לכרם מהר"ל. זו הייתה תקופת שפל במושב, משפחות רבות עזבו ומשקים רבים היו נטושים. מספר הילדים במושב היה קטן, נסיעה לעיר הייתה מבצע מסובך והחיים של המשפחה הצעירה לא היו קלים. עם חלוף השנים והצטרפות בנים ממשקים וחברים חדשים למושב המצב השתפר והילדים התקשרו למשק, לסביבה ולעשייה היומיומית. בראשיתו היה המשק בנוי על רפת, מטעים וכוורת. עזרה גם רכש והפעיל את תחנת הטרקטורים ששמשה את המושב מן הבעלים שנקלע לקשיים. בתקופה מאוחרת יותר החזיק דיר כבשים והמשיך בעבודות חוץ כספק של תוצרת חלב וממתקים. כשניר בגר החזיקה המשפחה בשתי משאיות שספקו שרותי הובלה. מרים טפלה בבנותיו כאם.

עזרה ומרים ממשיכים לחיות בביתם ונהנים מביקורי הילדים והנכדים. הם עדיין מטפלים בתרנגולות שמספקות ביצים אורגניות להם ולכמה שכנים ומכרים. עזרה גם אמץ לו תחביב והוא יוצר פסיפסים משברים של אריחי חרסינה צבעוניים.

צדיאל (בן ניר)

מריט, שני ואורטל
מ3פה הושציה 1995

מריט וצלרא עם ניר ובנותיו
שני ואורטל 1993

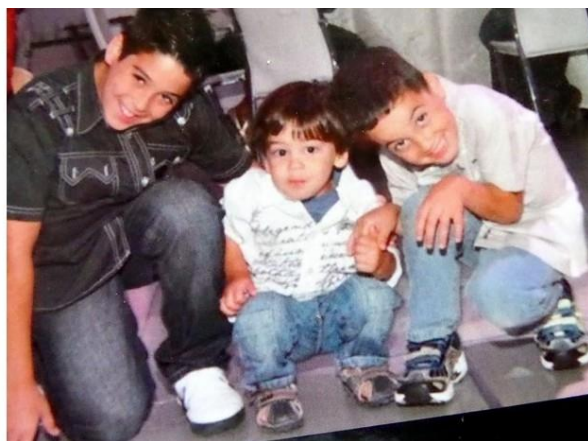
בטכס החנה - צלרא, יאיר, פריץ, מריט(הכלה) ומריט

בני יאיר - מיטל ויובל 2002

חתונת אילת 2000

בני אילת - גיא, סל וצואר 2014

בן אשני, נין ראשון - דניאל, דצמבר 2014

אורטל והחבר עם האחיינית הטרי